

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וירא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק א

(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים ושלוש לבריאה

מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח

שנת הקהל

לזכות

הרה"ת ר' אשר הכהן שיחי' כ"ץ,
לרגל יום ההולדת שלו לאויש"ט, ביום כ"ח תשרי
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ד

*

נדפס ע"י זוגתו

מרת חי' עליזה תחי' כ"ץ

לזכות

הרב החסיד ר' יהודה בן-ציון בן חנה שיחי'

ירון

לרגל יום ההולדת שלו לאויש"ט, ביום הבהיר - כ"ף מ"ח
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ד

*

נדפס ע"י זוגתו

מרת רבקה בת רחל שתחי' ירון

ומשפחתם שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved One

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:

<http://www.torah4blind.org>

וירא

א. את הסיפור הבא! כבר ספרתי מספר פעמים, אך בהיות היום – כ' מרחשון – יום הולדתו של הרבי (כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב) נ"ע, אבי כ"ק מו"ח אדמו"ר, אספרו פעם נוספת:

הרבי (מוהרש"ב) נ"ע נהג להכנס מדי שנה, ביום הולדתו, אל סבו כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק", על-מנת לבקש ברכתו. יתכן שסדר זה היה נהוג גם בין הנכדים האחרים.

כשהרבי נ"ע נכנס פעם, בהיותו כבן ארבע או חמש שנים – הוא נולד בשנת תרכ"א, ואילו בניסן תרכ"ז כבר נסתלק ה"צמח צדק" – פרץ בבכי. לשאלת סבו: "מדוע הנך בוכה?" – השיב הילד כי למד בחומש (או שמע מספרים) שהקב"ה נראה אל אברהם אבינו – הקריאה היתה אז בפרשת וירא – ובוכה הוא על אשר אין הקב"ה נראה אליו.

ענהו ה"צמח צדק": כשיהודי (נוסחא אחרת: כשיהודי צדיק) בן תשעים ותשע שנים מחליט למול את עצמו, ראוי הוא שהקב"ה ייראה אליו. תשובת ה"צמח צדק" הניחה את דעת הילד, שחדל לבכות.

ב. אם כי עובדה זו אירעה בימי ילדותו של הרבי, לפני היותו בר-מצוה, וטרם "הגיעו לחינוך" – יש ללמוד ממנה. העובדה שהרבי נ"ע סיפר סיפור זה לבנו יחידו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, והוא סיפרו שוב בכוונה לפרסמו בעולם – מוכיחה שהוא נוגע גם לנו. סיפור זה, כלומר: השאלה והתשובה, מלמדנו שני ענינים.

ג. מבחינתו של הרבי על שאין הקב"ה נראה אליו, יש להסיק שכל יהודי, בכל מצב

שהוא נמצא בו, אף במצב של "לא הגיע לחינוך", כלומר, שחוסר הדעת שבו הוא במדה כזו, שלא רק שהוא אינו מבין מעצמו, אלא שאינו מסוגל לקבל השפעה מהזולת.

– יתכן שלפי מספר שנותיו הוא מבוגר, אלא שברוחניות הוא בדרגת קטן שלא הגיע לחינוך. וכפי שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר ששנים יהודיות אינן נמנות בהתאם לרשום בפפורט, יתכן יהודי שלפי הפפורט הוא אדם זקן, ואילו לפי שנותיו האמתיות – ברוחניות, בקיום התורה והמצוות – הוא תינוק המשחק מתחת לשלחן.

אף הוא רשאי לשאוף, ואת שאיפתו זו להביע בתוקף המתבטא בדמעות,

– שגורמים ענין נעלה מהבנה ומרומם ממוחין, שכיון שאין המוח מסוגל להכילו, באות הדמעות משום "מותרי מוחין"¹ –

שהקב"ה ייראה אליו כשם שנראה אל אברהם אבינו.

ד. יתר על כן: רשאי הוא לשאוף שהתגלות הקב"ה אליו תהיה כפי שהיתה אל אברהם אבינו במעמדו שלאחר קיום מצוות מילה, שהרי "ירא אליו הוי" – נאמר לגבי הזמן שהיה כבר במעמד זה.

אמנם היתה התגלות הוי" אל אברהם גם לפני קיימו מצוות מילה, אבל אין היא דומה ל"זאתגלי" שאחרי מצוות מילה, שהיה בבחינה נעלית יותר².

בשעה שהיתה התגלות הקב"ה לאברהם שלאחר המילה – נקרא הוא אז אברהם בתוספת האות ה', שממנה דורשת הגמרא³ שאז היה אברהם שליט גם על חמשת

לעילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצ"צ באמונה
מסור ונתון לעשות צדקה וחסד
בעל מעשים ומרץ ורב פעלים
הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה
בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
שגלוב

מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש
ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"
לקרב את היהודים עולי רוסיא לאביהם שבשמים
ולהכניסם בבריתו של אאע"ה
המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון
הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים
ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'
השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך
ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש
זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה
נפטר בשם טוב
כ"א תמוז ה'תשס"ו
ת' נ' צ' ב' ה'

(1) ספר המאמרים קיץ ה'ת"ש, ד"ה אהללה ה', אות ג.
(2) ראה ב"ר ר"פ וירא. לקו"ת ויקרא כא, א.
(3) נדרים לב, ב.

(1) משיחת כ"ק אדמו"ר – הרי"צ – נ"ע, ש"פ וירא כ'
מ"ח תרצ"ג.

יכול לקיים המצוה ד'ואכלת ושבעת וברכת'¹² לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא.

(משיחות ש"פ וירא, ח"י מרחשון תשנ"ב)

(12) עקב ה, יו"ד.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית! האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגדוב וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind> יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לקוטי

האברים, עינים ואזנים וראש הגויה, שבטבע הדברים אין אפשרות לשלוט עליהם. – לפני כן נקרא אברם, בלי האות ה', והיה אז שליט רק על האברים שבדרך הטבע אפשר לשלוט עליהם. ואילו לאחר מכן עם עשותו בכח עצמו את האפשרות להיעשות בכח העצמי, ניתנו לו מלמעלה גם העינים שהאדם לכשעצמו אינו יכול להגיע עליהם והיה לשליט אף על מה שבטבע אין אפשרותו לשלוט עליהם.

מובן, איפוא, מאליו שההתגלות שהיתה אל אברהם אבינו אחר המילה, היתה בדרגה נעלית יותר מזו שלפני המילה.

ועם זאת, רשאי כל בן ישראל, אף כזה "שלא הגיע לחינוך" במובן הרוחני, לדרוש בתוקף שהקב"ה יתגלה אליו, כשם שנתגלה לאברהם אבינו לאחר שקיים מצוות מילה.

ה. מתשובתו של ה"צמח צדק", שההתגלות לאברהם היתה משום שהבין שעליו למול את עצמו, אפשר ללמוד שעל אף העובדה שכל יהודי רשאי לשאוף ולדרוש שהקב"ה יתגלה אליו – דרושה לשם כך הקדמה מסוימת, והיא הידיעה שעליו למול את עצמו.

כלומר: למרות המעלות הרבות של האדם שסיגל לעצמו בפועל, או, לפחות, בכוח – שהרי בכוח ניתנת אפשרות לכל בן ישראל להגיע לדרגות העליונות ביותר. כאמור, וע"פ מה ששנינו⁴ שכל אחד חייב לומר: "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, אברהם, יצחק ויעקב", והרי מניית אברהם יחד עם יצחק ויעקב משמשת הוכחה נוספת שהמדובר בדרגת אברהם שלאחר המילה –

אף-על-פי-כן חובה עליו לדעת שעליו למול את עצמו.

1. יתר על כן: אף אלה שסיגלו לעצמם את

וירא

שיחות

מעלותיהם בפועל, הצדיקים השליטים גם על האברים שבטבע אין האפשרות להיות שליט עליהם – כאברהם אבינו – גם הם צריכים לדעת שעליהם למול את עצמם.

– וכפי הסיפור על אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע: פעם התאונן על שמיעה לקויה באזנו האחת. כשהחלו לחקור את הגורם לכך, נודע שבשבת, בשעה שאמר מאמר חסידות, התנהלה בחדר הסמוך שיחה שהפריעה לו באמירת המאמר, וכיון שידע שענינו הוא להשפיע דא"ח (דברי אלקים חיים = חסידות) סילק את חוש השמיעה מאזנו שפנתה לעבר החדר בו היה שרוי הגורם להפרעה בענינו זה.

זאת הכוונה בדבריו במאמר⁵ שהצדיקים סלקו את ראייתם או שמיעתם כשהפריעה לנפשם האלקית, משום שצדיקים הנם שליטים גם על חושים שבטבע, אין אפשרות לשלוט עליהם. –

וגם על צדיקים אלה לדעת שעליהם למול את עצמם.

ז. טעם הדבר, משום שכשקיימת ערלה, אף דקה ביותר, ברוחניות, עלול הדבר להתבטא – על ידי ריבוי השתלשלות – גם בעינים נחותים.

וזה הדיוק שבלשון תשובת ה"צמח צדק": יהודי, צדיק, בן תשעים ותשע שנים, יודע שעליו למול את עצמו. בן מאה – כלומר, כזה שבריר והעלה את כל עשר כחות נפשו, כל אחת כפי שהיא כלולה מעשר – אין לו לחוש. משום שאין לו כל מגע עם עיני העולם, כמאמר⁶: "בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם".

– מאמר זה אינו מובן, לכאורה: כל הדרגות המנויות במאמר זה משמשות הוראות להתנהגות בפועל – בן חמש למקרא, בן עשר

(5) ד"ה כי ישאלך תרנ"ד.
(6) אבות פ"ה מכ"ב.

(4) תנא דבי אלי' רבה פכ"ה.

למשנה, בן י"ג למצוות וכו' – מה הוראה טמונה, איפוא, בכך שבן מאה "כאילו מת ועבר ובטל מן העולם"? אך משמעות המאמר הוא: בירר והעלה לשלמות את עשר כחות נפשו ודוקא בפרטות⁷ – כפי שהן כלולות, כל אחת, מעשר⁸, הריהו בן מאה – כאילו עבר ובטל מן העולם, נפסקה שייכותו לעניני העולם ואין לו ממה לחשוש, בחינת "שאיין לו יצר הרע כו"⁹ –

אמנם, מי שהוא עדיין בן תשעים ותשע, ועדיין לא הושלם בנפשו בירור עשר הכחות בפרטות, עליו למול את עצמו. כי בריבוי השתלשלות

– לא השתלשלות מעולם העליון, בו שרוי האדם, לעולם תחתון, כי בהיות האדם "קדם למעשי בראשית" ו"אחור למעשי בראשית"¹⁰, יש מקום להשתלשלות בו עצמו –

עלולה ההימנעות ממילא להתבטא בענינים נחותים.

אבל, כשהוא שרוי בהתבטלות כללית, בהרגשה שעליו למול את עצמו, בידיעה שמצבו הרוחני אינו כראוי ועליו להשתנות – מהווה ההתבטלות הקדמה המכשירה התעלות נפשית לדרגות עליונות בהן יהיה זכאי ל"זירא אליו הוי"¹¹ במדה דומה לאברהם אבינו אחרי המילה, והוא נעשה לאברהם בתוספת ה"א, שליט על כל חושיו, אף על אלה שבטבע אין קיימת האפשרות להיות שליט עליהם.

יתר על כן: הוא נעשה שליט אף על חלקן

בעולם, כמו ששנינו במאמר אודות הצדיקים, שעלידי הזיכר שמשרים בנפשם – הם מזככים גם את חלקם בעולם,

כך גם עלידי היותו שליט על כל חושיו, הריהו נהיה לשליט על חלקו בעולם, וכל הענינים שהוא זקוק להם לעבודת הוי' – הוא אדון להם, הן בבני, הן בחיי, הן במזוני, ובכולם – רויחי (בריוח).

(משיחות כ' מרחשון. תשי"ג)

* * *

ח. אחד היתרונות אותם השיג אברהם עלידי מצוות מילה הוא היותו ראוי להוליד את יצחק. כמאמר רז"ל¹¹ שיצחק היה צריך להיוולד מטפה קדושה דוקא, וכלשון¹² "אשר קדש יידי מבטן". ולכן אף שגם קודם המילה היה אברהם בבחינת "מרכבה" לאלקות – לא היה עדיין ראוי או להוליד את יצחק, אלא בשעה שהגיע לדרגת "והיה תמים" עלידי המילה, או דוקא אופשרה לידת יצחק.

מזה מובן גם יתרונו של יצחק לגבי אברהם. שהרי לידת אברהם לא היתה תלויה בתנאי האמור, ואילו לידת יצחק לא נתאפשרה עם כל סגולותיו של אברהם – עד שהגיע לדרגת "והיה תמים" דוקא.

ט. מהו הטעם, שדוקא לידתו של יצחק מוכרחת היתה להיות מטפה קדושה?

– ההבדל שבין אברהם ליצחק הוא:

ענינו של אברהם הוא "המשכה" מלמעלה למטה, וענינו של יצחק הוא ההעלאה מלמטה למעלה¹³.

כפי המוסבר במאמרי חסידות שעבודתו של אברהם היתה מבחינת "אהבה כמים", כדרך שאנו אומרים (בתפלת גשם) "זכור אב נמשך

(7) ראה קונטרס העבודה פרק ו.

(8) דרך מצותיך שרש מצות התפלה קמד ב; ביאור ושבתה קע, ב. עיין בדרושי חיי שרה.

(9) ראה ירושלמי סוף ברכות. זר חלק ב' קז, ב. תניא פרק א. ובכמה מקומות.

(10) ברכות סא, א. בראשית רבה ת, א. ארשב"ל אחור למעשה יום האחרון וקדם למעשה יום א'. תנחומא תוריע, א, ראה גי' עץ יוסף. תורה אור ג, ד. לקו"ת דברים פו, ג.

(11) בראשית רבה פמ"ו, ב.

(12) שבת קלו, ב.

(13) תורה אור יז, ג.

ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאו"א מישראל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁹, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"¹⁰, ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח¹¹ שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

. . . וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחרי הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו

(7) מדרש תהלים עה"פ.

(8) בשלח טו, יז.

(9) פ"י הברטנורא למגילת רות.

(10) ראה שו"ת חת"ס הו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שו"ת פאת השדה מע' האל"ף כלל

ע' ועוד.

(11) יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נש"י שבדור

(ראה ד"ה פדה בשלום בשערי תשובה לאדהאמ"צ פ"ב).

הוספה

בשורת הגאולה

מז.

פעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה¹ בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם "חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו "אשר חרפו עקבות משיח"², ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח³: "ילחם מלחמות ה'" עד ש"נצח", כמרומו גם בהמשך הכתובים ד"אשר חרפו עקבות משיח" – "ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁴, ש"אמן" (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה⁵, שע"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי לאדנ"ע ולתלמידי חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחרי סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור הפ"ט, שסיומו וחותרו "אשר חרפו עקבות משיח", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה

(1) שיחת שמח"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ס' השיחות תש"ב ס"ע 141 ואילך.

(2) תהלים פט, נב.

(3) ספי"א.

(4) שם, נג.

(5) ראה נזיר בסופה. וש"נ.

(6) תבוא כט, ג.

לקוטי

וירא

שיחות

אחריך כמים", וטבעם של מים לרדת ולהמשך מלמעלה למטה¹⁴, ועבודתו של יצחק היתה מבחינת אהבה כרשפי אש, וטבעו של אש להתעלות למעלה.

ההבדל האמור שבין אברהם ליצחק לא היה רק בעבודתם בנוגע לעצמם, אלא גם בעבודתם שביחס לעולם.

אברהם אבינו הכשיר את העולם שתושפע בו אלקות מלמעלה למטה, ויצחק הכשיר והעלה את העולם שיתהווה "כלי" לאלקות – העלאה מלמעלה למעלה.

והבדל זה מורגש גם באופני התנהגותם, כמסופר בתורה.

י. אברהם אבינו "המשיך" אלקות לכל: לארץ כנען – כפי שהיתה טרם שנתבררה – וגם לארץ מצרים, עד שהמשיך אלקות גם לערביים שהשתחוו לאבק רגליהם¹⁵ שהיא הדרגה הפחותה ביותר.

– שלושה חלקים כלולים באדם: ראש, גוף ורגל. הרגל היא החלק והאבר התחתון ביותר, אבק הרגל הוא בדרגה נמוכה אף מהרגל. והערביים היו שרויים בדרגה פחותה כזו, שהשתחוו לאבק רגליהם. זאת אומרת שהשכל שבראשם היה נתון בדרגה שפלה יותר מאבק רגליהם –

ולמרות זאת התמסר אברהם להמשיך אלקות גם אליהם, כמאמר רז"ל¹⁶ על הכתוב¹⁷ ד"ויקרא שם בשם הוי' אל עולם" – אל תקרא "ויקרא" אלא "ויקריא". הוא הביא אותם לקריאה בשם "אל עולם".

כשם שעצם ענין עבודתו של אברהם היה – המשכה, כן גם הדרך והכלים לכך היו בדרכים של המשכה, כפי שמסופר ע"י רז"ל¹⁸

(14) תניא ח"א פ"ד. אגרת הקודש ריש סימן יב.

(15) בבא מציעא פו, ב.

(16) סוטה י, סוף עמוד א.

(17) בראשית כא, לג.

(18) סוטה י, ב. בראשית רבה פמ"ט, ד.

שצורת פרסום אלקות בעולם של אברהם היתה על ידי הכנסת אורחים.

הוא היה מכניס אורחים גם במדבר, סיפק להם כל צרכיהם, ואחר כך – בשעה שביקשו להודות לו, אמר להם: ברכו למי שאכלתם משלו, הודו ברכו ושבחו למי שאמר והיה העולם.

יא. ענינו של יצחק הוא, כאמור, העלאה מלמעלה למעלה. לכן לא היה לו כל מגע וקשר עם מצרים, ועם חוץ לארץ בכלל, משום שהיה עולה תמימה¹⁹. ואף בארץ ישראל עסק בחפירת בארות המורה על אופן גילוי אלקות בדרך של העלאה, להעלות את ה"מטה". משום שהיה נעלה מעניני העולם – בבחינת העלאה והסתלקות מלמעלה למעלה.

וכשם שהוא עצמו היה בבחינת העלאה, כן גם פעל בעולם ועשאו ל"כלי" (הנמשך) לאלקות.

יב. עבודתו של יצחק, לפי סיפורי התורה, היתה חפירת הבארות, מטרת עבודה כזו היא לגלות מים חיים הנמצאים מתחת לאדמה ולהעלותם למעלה. לא הזורים לבארות, מים חיים ממקום אחר, כי אם לגלות את המים החיים הנמצאים בבארות עצמם. שהרי לאמתו של דבר מכילים הם בעצמם את המים החיים, אלא שהם מכוסים בעפר, טיט ואבנים, ובסילוקם – מתגלים המים החיים.

עבודתו זו מלמדת אותנו גם על עבודתו הרוחנית: להסיר את כל גורמי ההעלם וההסתרה, ולעשות את העולם ל"כלי" לאלקות – העלאה מלמעלה למעלה. כמו המים החיים בעצמם הנובעים מתתא לעילא.

יג. יצחק, לא זו בלבד שלא התחשב בגורמים המעלימים ומסתירים את המים החיים – אלא אף לא התחשב בגורמי

(19) בראשית רבה פס"ד, ג. הובא בפירש"י עה"ת,

בראשית כו, ב.

התנגדות, ובאלה המפריעים לחפירת
הבארות.

כפי שהתורה מספרת שרועי אבימלך גרשו
את רועי יצחק, וסתמו את הבארות, ויצחק לא
התרשם מכך והורה להמשיך בחפירת בארות.

יתר על כן: אף אחר שהפלשתים לקחו את
הבארות שחפרו עבדי יצחק, ה"חיות"
והחמימות שהושגו אחרי מאמצים רבים נשבו
בקליפת פלשתים "מבוי המפולש"²⁰; – לא
נרתע או יצחק מכך והמשיך בחפירה, ועם
לקיחת הבאר השני – חפר באר שלישי, עד
שהגיע ל"רחובות" – "הרחיב ה' לנו ופרינו
בארץ"²¹.

יד. על פי ההגיון לא היה מקום לאי
התרשמות מאבימלך, בעת שאבימלך יושב
על כסא מלכותו ומפריע לחפירת בארות
הקדושה, ואף את הבארות הנחפרים
בהתאמצות רבה – הוא נוטל לעצמו. אבל
יצחק לא התחשב כלל בחישובים של "שכל".
הוא חש שענינו הוא לגלות מים חיים, ואת
עבודתו זו ביצע במסירות נפש.

העבודה של עשיית העולם ל"כלי" לאלקות
מגיעת עד ל"בלי גבול" האמתי, אין סוף ברוך
הוא, משום שעל ידה מושלמת תכלית
הכוונה^{21*}. וכמו ש טעם קריאת שמו יצחק –
"צחוק עשה לי אלקים"²² שדוקא על-ידי
בירור וזיכוך הדברים המעלימים, שמקורם
בשם אלקים שהוא בגימטריא "הטבע"²³ –
ע"ז מתעוררים הצחוק והתענוג
שמלמעלה²⁴.

טו. לפי האמור יובן לשם מה היתה לידתו
של יצחק צריכה להיות מטפה קדושה דוקא,
משום שדרגת אברהם לכשעצמו היתה

(20 תורה אור בשלח סא, ג. ועוד.

(21 בראשית כו, כב.

(21* תורה אור יז, ג.

(22 בראשית כא, ו.

(23 תניא שער היחוד והאמונה פרק ו.

(24 תורה אור יח, א.

בבחינת אצילות, כלומר: אלקות בהגבלה,
ועל-ידי קיום מצוות מילה הגיע לדרגת
ה"תמימות" – והיה תמים – אלקות שלמעלה
מאצילות²⁵, ודבר זה הביא לידי כך שעבודתו
של יצחק תהיה בלתי מוגבלת, ולא יחולו
עליה אף הגבלות של שכל דקדושה²⁶.

טז. ההוראה מכאן – היא:

אברהם ויצחק – שניהם נקראים אבות של
כל יהודי.

שני סוגי העבודה, עבודת אברהם ועבודת
יצחק, צריכים להיות אצל כל יהודי.

יהודי שעסקו בתורה, תפלה וקיום המצוות
– שרוי בארבע אמות של אורה. שהרי אין לו
קשר עם עניני העולם, לא רק בשעה שעסקו
הוא בשני הקיום של תורה ועבודה (תפלה),
אלא אף בשעה שהוא עוסק בקו של גמילות
חסדים – קיום המצוות – שלשם כך יש צורך
להזדקק לאמצעים גשמיים – הרי אף אז הוא
עסוק בקיום רצון העליון, אלא שהוא ממשיך
את הרצון העליון גם בענינים גשמיים. בכל
אופן, אין לו כל מגע עם הגשמי לכשעצמו,
וכל-שכן שאינו נתקל בהתנגדות ואף לא
בגורם מעלים ומסתיר.

אך יש לדעת שדרך זו אינו תכליתה של
עבודת השם עדיין. זוהי עבודת אברהם. ועל
האדם גם להשתדל בעבודתו של יצחק.

יש לטפל גם באלה שכלפי חוץ אין נראים
בהם אלא האבנים והטיט המכסים את המים
החיים, ואף אל כאלה שנראים כגורמי ניגוד
לאלקות כלומר, שבחיצוניותם שקועים
בעניני איסור ומזיד ולהכעיס – יש להתמסר
לחפור בהם, ולהסיר מהם את הדברים
המעלימים, ולחדור עד למים החיים הנמצאים
בפנימיותם, לגלותם ולהעלותם אל הגילוי.

(25 ראה תורה אור סוף ד"ה בעצם היום הזה. תורת חיים

שם.

(26 ראה תו"א ר"פ תולדות. תורת חיים שם.

לטענה: נסיתי כבר לחפור אחת ושתיים,
ולא זו בלבד שלא נראתה כל תועלת בכך
אלא, אדרבה, הפלשתים נטלו את הבארות,
אין, איפוא, מקום על-פי שכל, להמשיך
בחפירה,

– באה התשובה: "אשר קדש ידך מבטן כו'
וצאצאיו כו'". עבודת יצחק ובניו צריכה
להיות בלתי תלויה בשום חישובים. אי-

ההצלחה שעד עתה שייכת לחשבונותיו של
הקב"ה, ובהדי כבשי דרחמנא למה לך²⁷.
הנוגע לאדם הוא שחייב הוא לחפור ולחפור
עד שיחדור למים החיים ובסופו של דבר יגיע
ל"הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ"²⁸.

(משיחת י"ב תמוז, תשי"ד)

(27 ברכות י, א.

(28 שכל העמים יעבדוהו שכם אחד (רמב"ן כו, כ).

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

ויה"ר שעי"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח
לְעוֹלָם וָעֶד